

TRJŽENJE ČEBELJIH PRIDELKOV V SLOVENIJI

Pogoji odkupa in prodaje

JANEZ MIHELIČ in MARJAN SKOK

Slovenski čebelarji smo končno le dočakali dokaj normalno letino medu in ostalih čebeljih pridelkov. Na nekaterih področjih v Sloveniji so čebelarji tudi po večkrat zavrteli svoja točila, in to kljub slabim obetom aprila in maja. Tedaj je namreč vladalo deževno obdobje, ki je čebelam preprečilo, da bi lahko izkoristile zgodnje spomladanske paše. Najslabše so jo odnesli primorski čebelarji in tisti prevažalci, ki so čebele prepeljali na akacijevo pašo na Primorsko, ker sta slabo vreme in mraz preprečila medenje akacije, tako da so imeli čebelarji popolnoma suhe panje in so morali čebele celo krmiti.

Stanje pa se je popravilo junija in julija. Dolgo pričakovano medenje se je končno pojavilo skoraj na vseh področjih v Sloveniji. Najprej je pričela mediti smreka, nato je izdatno zamedila lipa, največ medu pa so čebele nabrale na kostanju.

V Zasavju, v nekaterih predelih Dolenjske in Štajerske so čebelarji točili celo štirikrat, seveda, če so imeli primerno močne čebelje družine. Večina čebelarjev

pa je, žal, imela tudi velike probleme s poapnelo zalego, zato so le-ti točili znatno manj. Na splošno pa le lahko govorimo o povprečni ali celo srednje dobri letini pri čebelarjih, ki čebelarijo na mestu in ne prevažajo svojih čebel v sosednjo republiko. O prevažalcih pa bo v enajsti številki čebelarja več napisal naš znani prevažalec prof. Edi Senegačnik.

Glede na dokaj dobro letino pa seveda čebelarje najbolj zanima, kako bodo lahko vnovčili svoje in čebelje truda polno delo. Dandanes postaja trženje čebeljih pridelkov za čebelarje že vprašanje preživetja, saj se stroški čebelarjenja povečujejo, cene čebeljih pridelkov pa še vedno ne sledijo stroškom.

Da bi čebelarjem pomagali s čimbolj obširno informacijo, je strokovna služba ZČDS zahtevala od največjih slovenskih odkupovalcev čebeljih pridelkov trenutno veljavne odkupne cene, pozanimali pa smo se tudi za maloprodajne cene pri čebelarjih, na tržnicah in v trgovinah. Pri vseh večjih organizacijah odkup že teče.

ODKUPNE CENE ČEBELJIH PRIDELKOV (11. 8. 1991):

Vrsta čebeljih pridelkov/medu	Medex din/kg	Hmezad din/kg	Čebelarna Celje din/kg
Čisti med:			
- žajbelj	100,00	100,00	-
- hoja	100,00	100,00	-
- hoja mana	80,00	-	-
- gozdni	70,00	70,00	-
- smreka	80,00	80,00	-
- kostanj	70,00	70,00	73,00
- dalmatinski	50,00	-	-
- žepek	50,00	-	-
- akacija	70,00	70,00	73,00
- lipa	70,00	70,00	-
- ajda	30,00	-	-
- cvetlični B	50,00	50,00	68,00
- cvetlični	40,00	40,00	55,00
- sončnica	35,00	35,00	-
- repica	35,00	35,00	-

Vrsta čebeljih pridelkov/medu	Medex din/kg	Hmežad Čebelarna Celje din/kg	
Mešani med:			
– žajbelj	85,00	85,00	–
– hoja	85,00	85,00	–
– smreka	65,00	65,00	68,00
– akacija	60,00	60,00	63,00
– lipa	60,00	60,00	–
– gozdni + cvetlični	60,00	55,00	–
– planinski	–	55,00	–
Med v satju:			
– I. kvaliteta	160,00	–	–
– II. kvaliteta	140,00	–	–
Cvetni prah:			
– osmukanec mešani I. kvaliteta	160,00	–	–
– osmukanec mešani II. kvaliteta	120,00	–	–
– osmukanec kostanj	160,00	–	–
– izkopanec I. kvaliteta	750,00	–	–
– izkopanec II. kvaliteta	600,00	–	–
Matični mleček:			
– I. kvaliteta	4.500,00	–	–
– II. kvaliteta	4.200,00	–	–
Propolis:			
– I. kvaliteta	750,00	–	–
– II. kvaliteta	600,00	–	–
– III. kvaliteta	500,00	–	–
Čebelji vosek:			
– I. kvaliteta	80,00	–	–
– II. kvaliteta	70,00	–	–

Plačilni roki:

Pri Medexu v Ljubljani, Miklošičeva 30 (tel.: 061/316-455), so plačilni roki za vse čebelarje pridelke 15 dni, razen za cvetlični, kostanjev, dalmatinski, žepkov in lipov med, za katere je plačilni rok 30 dni, za repični in sončnični med pa 60 dni.

Odkupne cene medu so za organizirane čebelarje Medexa akontacijske od 1. 7. 1991 do 30. 9. 1991. Za ostale čebelarje so cene dokončne.

Pri Hmežadu, DE Čebelarstvo, Ljubljanska 87, Celje (tel.: 063/27-611), pa je za vse vrste čebeljih pridelkov plačilni rok 30 dni.

V Čebelarni Celje, Zidanškova 3, Celje (tel.: 063/25-798), so plačilni roki (po predhodnem dogovoru) od 15 do 30 dni, odvisno od vrste medu.

Ugotavljanje kakovosti medu:

Med, ki ga čebelarji pripeljejo v skladišče Medexa, analizira njihov laboratorij po predhodnem odvzemu vzorca iz vsakega

soda medu. Med pregledajo najprej organoleptično in skušajo ugotoviti vrsto in sortnost. V laboratoriju opravijo tudi analizo na saharozo, cvetni prah, vlago, na pregretost medu (HMF) in elektroprovodnost. Analiza traja od 12 do 24 ur. Če se čebelar strinja z ugotovljeno kakovostjo, mu med odkupijo po zgoraj navedenih pogojih. Če pa se čebelar z oceno kakovosti medu ne strinja, je potrebna superanaliza. Medu, ki ga prevzamejo, ne vračajo, dokončno so merodajni rezultati superanalize. Med prevzemajo na Linhartovi 49 a v Ljubljani (tel.: 061/318-677). Sončnični, repični in cvetlični med odkupijo le, če čebelar pripelje tudi enako količino sortnega medu. Čebelar, ki pripelje med v odkup, lahko trenutno dobi 10 kg sladkorja na prijavljen panj po 14 din za kg. Za prevoz medu pa čebelarju povrnejo tudi stroške prevoza, in sicer od 0,80 do 1,20 din na neto kilogram pripeljanega medu, odvisno od oddaljenosti. Čebelarji nekooperanti pa lahko za vsak kilogram

hojevega ali smrekovega medu dobijo kilogram sladkorja po gornji ceni. Obračun je z medom.

V Hmezadu, DE Čebelarstvo, takoj ocenijo kakovost medu, in sicer organoleptično, izmerijo vlago in elektroprevodnost.

CENE MEDU NA LJUBLJANSKI TRŽNICI (12. 8. 1991):

Cene medu na ljubljanski tržnici se oblikujejo prosto in so odvisne od ponudbe in povpraševanja.

Stojnica / vrsta medu	1.	2.	3.	4.	MZČ Mar
- cvetlični	100,00	100,00	120,00	120,00	77,30
- višnja	120,00	—	—	—	—
- kostanj	120,00	110,00	120,00	110,00	108,20
- gozdni	120,00	110,00	—	110,00	108,20
- hoja	140,00	125,00	130,00	—	—
- žajbelj	150,00	120,00	—	120,00	—
- akacija	110,00	—	—	100,00	108,20
- ajda	—	125,00	—	—	—
- rožmarin	—	—	—	120,00	—
- med s satjem	156,00	—	—	—	—
- med s prahom	200,00	—	—	—	—

Prodaja pri čebelarjih na domu in v zasebnih živilskih trgovinah:

Vedno več čebelarjev se odloča za prodajo medu na domu ali prek drobnoprodajne trgovinske mreže. Neuraden dogovor med čebelarji za letošnjo sezono je bil, da naj bi kilogram medu stal od 6 do 8 DEM, odvisno od kakovosti in sortnosti medu. Ker pa je realna vrednost marke podcenjena, trenutno cene medu na domu ne dosega dogovorjene vrednosti medu v dinarjih. Cene medu pri čebelarjih na domu se trenutno gibljejo od 100 do 120 dinarjev za kg. V zasebni drobnoprodajni mreži pa je cena medu okoli 120 din za kg.

Ob koncu lahko ugotovimo, da so trenutne odkupne cene čebeljih pridelkov še kar ugodne v primerjavi z lanskim letom,

Analizo pregretja (HMF) in pelodno analizo pa opravijo po potrebi, predvsem če se o kakovosti medu ne dogovorijo s čebelarjem že prej. Čebelarjem povrnejo tudi stroške prevoza medu, in sicer od 3,00 do 5,00 din na neto kg. Cene so dokončne.

saj je razmerje med povprečno odkupno ceno medu in sladkorja 1:5 (70:14 din). Kljub temu pa te cene še ne zagotavljajo rentabilnosti čebelarjenja, še posebej, če je čebelar pridelal med slabše kakovosti (mešani med ali med, ki ima nizko ceno) ali če so njegovi stroški čebelarjenja zelo visoki (pri prevažalcih). Glede na gospodarsko situacijo in upadanje kupne moči prebivalstva pa bo moral vsak čebelar dobro premisliti, kako bo tržil svoj med, da bo iz svojega in čebeljega trdega dela iztržil vsaj nekaj.

Zadnja novica: Od 26. 8. 1991 dalje odkupuje podjetje Medex samo gozdne medove in akacijo. Hmezad trenutno ne odkupuje nobene vrste medu.

Bolezni čebel

UPORABA APITOLA PROTI VAROZI MED ČEBELARSKO SEZONO

dipl. vet. JOSIP MARKOVIČ

Ob vsakodnevem stiku s čebelarji sem spoznal, da varoza ni več deležna tolikšne pozornosti, kot bi je morala biti. Vzrokov za

to je več, najpomembnejši pa je pojav poapnele zalege. Menim, da bo zapostavljanje varoze v tej sezoni povzročilo čebe-